

Z Á P I S

z jednání Pracovní skupiny k veřejným sbírkám

dne 17. ledna 2022

kombinací osobní a online účasti (hybridní formou)

Přítomni: Deverová, L.; Gomba, P.; Gregor, J.; Haičman, O. (host); Chaloupková, A.; Illetšková, M.; Kamenický, J. (host); Koblížková, K. (host); McGehee A.; Nebuželská, M.; Nguyen, T. D.; Nováková, V. (host); Procházka, D. (host); Šedivý, M.; Šillerová, A.; Šplíchalová, K.; Volná, H.

Omluveni: Fungačová, H.; Hejna, L.; Horký, Č.; Ronovská, K.; Švejcarová, J.; Výmolová, P.

Jednání Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále pouze „pracovní skupiny“) řídil předseda pracovní skupiny M. Šedivý.

Program jednání:

- 1) Zahájení a schválení programu**
- 2) Kontrola plnění úkolů z minulého jednání (26. listopadu 2021)**
- 3) Diskuse nad připomínkami k dokumentu Doporučení pro MV a návrhy na jejich vypořádání**
- 4) Současný stav a návrhy na budoucí úpravu humanitárních veřejných sbírek**
- 5) Různé**

Ad 1) Zahájení a schválení programu

Jednání pracovní skupiny zahájil její předseda M. Šedivý, který přivítal přítomné členy/-ky a hosty a seznámil pracovní skupinu s programem jednání a cílem jednání - pracovní skupina by měla materiál Doporučení doplnit a shodnout se na jeho podobě, případně doplnit variantní návrhy. Program jednání byl jednomyslně schválen.

Následně A. McGehee informovala o nadcházejícím jednání Výboru pro legislativu a financování (dne 27. ledna), na kterém by měl Výbor k návrhům pracovní skupiny přijmout usnesení. Materiál by měl být následně představen na zasedání Rady vlády pro NNO, které se uskuteční pravděpodobně v březnu. Informace o novém zmocněnci zatím známy nejsou. Poté bude materiál zaslán na Ministerstvo vnitra (dále pouze „MV“).

Ad 2) Kontrola plnění úkolů z minulého jednání (26. listopadu 2021)

A. McGehee shrnula plnění úkolů z minulého jednání:

1/ Úkol Sekretariát Rady pro NNO doplní dokument Doporučení pro MV o závěry z posledního jednání a požádá o jeho doplnění/připomínkování členky/-ky pracovní skupiny byl splněn. Doplněný dokument rozeslán dne 6. prosince 2021.

2/ Úkol Členky a členové pracovní skupiny zašlou své připomínky a návrhy na úpravu dokumentu Doporučení pro MV a návrhy na úpravy konkrétních paragrafů ZVS do 9. ledna byl splněn. Možnost zaslat připomínky využili také hosté pracovní skupiny. Připomínky zaslány ze strany 13 osob. Možnost zaslat návrhy na úpravu konkrétních paragrafů nikdo nevyužil.

3/ Úkol Sekretariát Rady pro NNO osloví provozovatele darovacích portálů zaměřených na veřejně prospěšné aktivity s žádostí o vypracování či doplnění popisu jejich fungování byl splněn. Zaslány popisy darujme.cz a donio.cz, které byly zapracovány do Doporučení pro MV, který byl podkladem dnešního jednání.

4/ Úkol J. Gregor a L. Hejna zpracují seznam fundraisingových metod s vysvětlením, jakou roli mezi nimi hraje metoda „veřejná sbírka“ byl splněn. Seznam metod zapracován do Doporučení pro MV, který byl podkladem dnešního jednání. Pravděpodobně dojde ještě k jeho úpravě.

5/ Úkol Sekretariát Rady pro NNO osloví zástupce humanitárních organizací (Charita ČR, ADRA, Nadace Via, UNICEF, Diakonie, Člověk v tísni, Český červený kříž, Donio) a MZV s žádostí o definování problémů týkajících se humanitárních VS a ZVS a o zaslání návrhů řešení. Zástupkyně MZV bude také požádána o zaslání metodiky MZV katalogizující uznatelné náklady zahraničních VS. Úkol byl splněn. Dne 6. prosince bylo osloveno 8 výše zmíněných organizací. Z výše oslovených organizací reagovalo 5 z nich. Většina podnětů mířila ale k veřejným sbírkám (dále také „VS“) obecně, pouze část konkrétně k humanitárním sbírkám. MZV nemá přímo metodiku katalogizující uznatelné náklady zahraničních VS, ale pouze každoročně aktualizovaný přehled uznatelných nákladů dotačních projektů, který byl rozeslán jako podklad dnešního jednání.

6/ Úkol M. Nebuželská na schůzi Výboru pro veřejný sektor Komory auditorů ČR konané dne 20. prosince 2021 ověří, zda se oddělení metodiky KAČR podařilo nalézt řešení týkající se kontroly VS ze strany certifikovaného auditora a naplnění auditorských standardů. K plnění úkolu se vyjádřila M. Nebuželská. po konzultaci s Finančním analytickým úřadem se dospělo k závěru, že lze do zákona včlenit možnost kontroly VS ze strany auditora (kontrola ne všech ale pouze části VS, KAČR je k tomu poté připravena vydat metodiku), kdy bude na zvážení každého auditora, zda riziko spojené s dohledatelností zdrojů do VS přijme. Část VS bude neauditovatelná, proto je nutné, aby zůstala i kontrola ze strany krajského úřadu.

A. McGehee na závěr tohoto bodu informovala o reakci MV na dopis zmocněnkyně vlády se žádostí o rozšíření pracovní skupiny k veřejným sbírkám při MV o zástupce Ministerstva financí, konkrétně ze sekce Daně a cla, a to ve vztahu k možnému řešení problematiky daňového dopadu veřejných sbírek. Náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy Mgr. Petr Vokáč v odpovědi ze dne 9. prosince 2021 informoval, že oslovil náměstka ministra financí pro řízení sekce Daně a cla Ing. Mgr. Stanislava Koubu, Ph.D. s žádostí o nominaci zástupce Ministerstva financí do výše uvedené pracovní skupiny.

Ad 3) Diskuse nad připomínkami k dokumentu Doporučení pro MV a návrhy na jejich vypořádání

- **Kontrola VS prostřednictvím státem certifikovaného auditora (doporučení 4B)**

K. Šplíchalová navázala na vystoupení M. Nebuželské, kdy zmínila případ nadací, jejichž výroční zprávy neměly vypovídající hodnotu, auditor měl povinnost mlčenlivosti. Dotázala se, zda by i pro tento případ bylo nějaké vymahatelné metodické doporučení (co by mělo být zveřejněno o VS).

J. Kamenický uvedl, že organizace konající VS do zahraničí by naopak kontrolu auditora rády využily. Vhodné by bylo se zamyslet, co audit reálně osvědčuje a vydefinovat, co naopak osvědčit nemůže (týkající se problematiky AML).

P. Gomba vyjádřila požadavek na rozpracování textace týkající se postupů auditora a spolupráce s dozorovým orgánem (např. jak se bude postupovat, pokud auditor pozitivní osvědčení nevydá apod.), což podpořila i K. Šplíchalová. Upozornila na to, že v případě dotačních programů Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovalo spolu s Komorou auditorů jednotnou metodiku, což by bylo nutné i v případě, že tato změna bude v novele obsažena. Dále vznesla dotaz, zda existuje nějaká země, která takto u veřejných sbírek postupuje, aby bylo možné načerpat aplikační zkušenosti, příp. zda bychom byli v tomto ohledu první.

M. Nebuželská uvedla, že stejně, jako je auditor vázaný předpisy u standardní účetní závěrky, tak by byl vázaný u VS, což by měla zohledňovat příslušná dostatečně rozpracovaná metodika (zahrnující sadu postupů, co vše podle zákona musí auditor ověřit + jasné instrukce pro auditory, jak mají posoudit rizika). KAČR očekává v okamžiku přípravy novely jasné definování parametrů auditu, např. jak se bude postupovat v případě nálezů apod.

Pracovní skupina se shodla na potřebě doplnění textu doporučení 4B v Doporučení pro MV.

- **Anonymita vs. neanonymita dárců (doporučení 1C)**

K. Šplíchalová zopakovala své stanovisko, kdy aktuálně navrhovaný koncept anonymity vs. neanonymity může být pro řadu organizací nekomfortní (detailněji viz podklad k jednání) a vyjádřila požadavek na vyjasnění praktického fungování tohoto konceptu.

J. Gregor doplnil, že z jeho pohledu je zcela dostatečné, pokud bude ze zákona vypuštěno slovo „předem“. Na úrovni úprav zákona dle jeho názoru není vhodné řešit anonymitu a neanonymitu, to by mělo být případně předmětem aplikační praxe či řešeno v nové příručce k zákonu. Dále vyjádřil nesouhlas s navrhovaným přísným přístupem k anonymitě/neanonymitě dle pokynu GFŘ a navrhl naopak využít ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.¹ Anonymní tak není ten, na kterého se, pokud ho chci poté kontaktovat, vztahuje ochrana osobních údajů.

P. Gomba uvedla, že princip anonymity/neanonymity, včetně nutnosti časového rozlišení, kdy pořadatel sbírky získal osobní údaje dárce, je na praktické úrovni nerealizovatelný.

M. Nebuželská uvedla, že pokud bude v zákoně uvedeno „neurčený okruh osob“, je nutné jasně definovat, co to v praxi bude znamenat. Při výkladu je dle jejího názoru nutné se opřít o stávající právní předpisy a např. Občanský zákoník uvádí, že údaje, podle nichž lze člověka zjistit, jsou zejména jméno, bydliště a datum narození, což potvrdila i L. Deverová.

J. Kamenický zdůraznil, že je důležité si říci, že do sbírky „smí“ přispět anonymní i neanonymní dárce, anonymní do sbírky „musí“ vždy.

Pracovní skupina se shodla na nahrazení aktuálně navrhovaného konceptu anonymního/neanonymního dárce konceptem identifikovatelné/neidentifikovatelné osoby dle ÚOOÚ.

¹ Dle vyjádření Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále pouze ÚOOÚ) „Identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor (jméno, číslo, síťový identifikátor)...“ [online]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/zakladni-prirucka-k-ochrane-udaju/ds-4744/p1=4744>. V praxi tak dle J. Gregora pořadatelé VS u identifikovatelných dárců disponují jménem, příjmením, telefonním číslem nebo e-mailem.

- **Zdůraznit východisko ZVS (doporučení 1B) a předem stanovený veřejně prospěšný účel (doporučení 2B)**

M. Nebuželská uvedla, že je nutné si vyjasnit, kdy organizace musí mít VS a kdy nikoliv, na což navázal J. Kamenický, podle něhož by se debata neměla vést směrem ke zpřísnění ZVS, ale směřovat k tomu, aby byl ZVS pro pořadatele sbírky zajímavý. Aktuálně výrazně výhodný není, jistou výhodou má pouze ve dvou směrech - osvědčená VS jako garance důvěryhodnosti pro veřejnost plus určité daňové benefity.

Vzhledem ke zvýšenému riziku sběru peněžních prostředků v hotovosti se pracovní skupina shodla na zúžení ZVS pouze na sběr peněžních prostředků v hotovosti, tj. VS by „musela“ být zřízena vždy v případě sběru peněžních prostředků v hotovosti od neidentifikovatelných dárců, při aplikaci jiných metod, které by byly bezhotovostní, by si pořadatel sbírky VS zřídil „mohl“.

- **Doporučení k aktuální aplikační praxi ZVS (doporučení 8)**

J. Gregor vyjádřil apel, aby tato část, nyní v dokumentu dostatečně popsána, v Doporučení pro MV zůstala zachována.

Ad 4) Současný stav a návrhy na budoucí úpravu humanitárních veřejných sbírek

Tento bod nebyl na jednání z časových důvodů diskutován.

Závěry:

1. **Aktuálně navrhovaný koncept anonymního/neanonymního dárce nahradit konceptem identifikovatelné/neidentifikovatelné osoby dle ÚOOÚ s upřesněním, že do VS směřjí přispět neidentifikovatelní i identifikovatelní dárce.**
2. **ZVS zúžit na sběr peněžních prostředků v hotovosti od neidentifikovatelných dárců. V tomto případě by VS musela být zřízena vždy, při aplikaci jiných – bezhotovostních – metod (např. formou platby na bankovní účet) by VS zřízena být mohla, avšak nemusela.**
3. **Seznámit Výbor pro legislativu a financování na jednání dne 27. ledna se závěry dnešního jednání. Členové/-ky se následně k návrhu Doporučení pro MV vyjádří prostřednictvím hlasování per rollam.**

Úkoly:

1. **M. Nebuželská navrhne doplnění doporučení 4B materiálu Doporučení o základní principy prováděného auditu.**
2. **Sekretariát Rady pro NNO zohlední závěry dnešního jednání v dokumentu Doporučení pro MV a požádá členy/-ky o součinnost s finalizací textace.**
3. **Členky a členové pracovní skupiny zašlou návrhy na úpravu/doplnění textace do stanoveného termínu.**

Termín příští jednání pracovní skupiny nebyl stanoven.

Ing. M. Šedivý, v. r.
předseda Pracovní skupiny k veřejným sbírkám
Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace